

Else-Merete Ross: De opgaver, der omtales i det fremsatte lovforslag, er det radikale venstre meget positivt interesseret i at medvirke til at løse. Flere af dem har vi selv tidligere opfordret til at man tog op til behandling. Når jeg alligevel har nogle kritiske bemærkninger til lovforslaget, er kritikken altså ikke vendt mod opgaverne, men mod deres placering i ét fælles lovforslag.

Vi synes nemlig, at for mange opgaver med for forskelligartet sigte er samlet i dette lovforslag. Kun for lån til beboerindskud er det angivet, hvor meget der regnes med som årlig udgift; resten af midlerne giver man ministeren bemyndigelse til at fordele nogenlunde efter forgodt-befindende, selv om lån til erhvervelse af grunde og lån til byggemodning skal have prioritet forud for lån til sanering og erstatningsbyggeri. Det bliver derfor meget svært for folketinget at følge med i, med hvilke beløb de forskellige opgaver vil blive tilgodeset. Hvis opgaverne løstes gennem hver sin lov, ville det for folketinget have den fordel, at man fik bedre overblik over, hvad midlerne gik til, og bedre kunne følge med i virkningerne af de særskilte love.

Fra radikal side vil vi gerne hjælpe de dårligt stillede til lempeligere afdragsvilkår for beboerindskuddet, da vi betragter det som en social foranstaltning på linje med boligsikringen; men vi henstiller, at det ikke finansieres over boligfonden. Jeg forstår ikke begrundelsen for, at beboerindskuddet skal finansieres på den måde. I forslag til lov om boligbyggeri foreslås det at gå tilbage til den tidligere anvendte nettoberegningsmåde; det vil nedsætte beboerindskuddet for hver ny lejlighed i støttet byggeri med ca. 4.000 kr., og derfor vil finansieringsbehovet for statsstøttet byggeri stige tilsvarende, foruden at udgifterne til rentesikring og boligsikring vil stige i forhold dertil. Hvis disse finansielle virkninger kan godtages på boligministeriets almindelige budget, kan jeg ikke forstå, at lånebeløb til beboerindskud på 10-12 mill. kr. ikke kan finde plads på samme sted; dér hører de da naturligt hjemme og ikke i en ny lov.

Lån til beboerindskud har et socialt sigte og har intet at gøre med at holde selve priserne nede. Dette er derimod formålet

med en långivning til kommunerne til erhvervelse af byggegrunde og disses byggemodning. Det radikale venstre er adskillige gange i årenes løb gået ind for, at staten skulle bistå kommuner i stærk udvikling med lån for at gøre det muligt for dem at opkøbe jord og byggemodne den, så de i kraft af et større udbud af byggegrunde kunne sælge dem til noget rimeligere priser. Vi er enige med boligministeren i, at den byggemodning, som kommunerne ifølge byreguleringsloven i 1965 fik pligt til at fremme, vil kunne fremskyndes gennem en låneordning.

Som sagt er vi fra radikal side ofte gået ind for denne tanke, men uden at der har været tilslutning til den, heller ikke fra socialdemokratisk side, så vi kan kun være tilfredse med, at man nu vil forsøge at modvirke jordspekulationen og de meget stærke prisstigninger på jord. Vi er også indforstået med, at der kan ydes kommuner lån til erhvervelse af arealer, der skal benyttes til fritidsformål. Disse opgaver ville egne sig til, at man samlede dem i én lov, da de har samme formål.

Efter min mening skal lånene udelukkende ydes til kommunerne og ikke også til almennyttige boligselskaber. Når kommunerne har fået lån, kan de træffe aftale med almennyttige selskaber, hvad de jo allerede gør i stor udstrækning. Hvis man ordnede det sådan, ville der være mulighed for kommunerne til også at få privatbyggeri med ind i billedet, hvis det skulle passe bedre ind i kommunernes planlægning.

Jeg ser, at Verner Jørgensen i Boligen nr. 4 lufter den tanke, at den kommende Boligselskabernes Landsbyggefond muligvis ville være et velegnet apparat til at organisere og administrere jordopkøb. Han mener, at boligselskaberne og boligforeningerne må være parat til at klare denne vigtige opgave bedst muligt og uden skelen til særinteresser. Skal man virkelig gøre sig håb om at undgå skelen til særinteresser, mener jeg, at lånene udelukkende skal ydes til kommunerne, hvad jordopkøb og byggemodning angår, da det er dem, der efter byreguleringsloven har pligt til at fremme byggemodningen.

Vi er enige i, at det også er af betydning at forbedre forholdene i eksisterende beboelsesbygninger i ældre boligområder, men